

هانیبال

هانیبال سردار معرف کارتاز پسر آمیلکار بارکا در سال ۲۴۵ ق.م متولد شد. پدرش او را در نه سالگی سوگند داد که پیوسته رومیان را دشمن دارد. پس از مرگ آمیلکار داماد او آسدروبال بجای وی نشست، لکن هانیبال که دومین جنگ پونیک ابتكار شخص وی آغاز گشت. آن چنان شهامتی در وجودش نهفته بود که با تصمیم حمله به رومیان در خاک خود آنها، جنگ را شروع کرد توضیح اینکه هانیبال که به عنوان یک فرمانده بزرگ شناخته می شد به استراتژی و تاکتیک توجه داشت. ولی گفته می شود از آنجاکه هانیبال بیشتر در مسائل تاکتیکی تجربه داشت به همین علت سرانجام شکست خورد. او در حالی که تعداد زیادی فیل عظیم الجثه با خود به همراه داشت، از مدیترانه عبور کرد و سپس بدون اشکال زیاد از سلسله جبال پیرنه واقع در میان اسپانیای فعلی و فرانسه عبور نمود و در اوایل ماه سپتامبر به نزدیکی سلسله جبال آلپ «واقع در میان سه کشور فعلی ایتالیا (روم قدیم)، فرانسه و سویس رسید.

در این ماه از سال آلپ سراسر پوشیده از برف بود و جنگجویان کارتازی که با چنین محیطی آشنا نی نداشتند با مشاهده برف به هیچ وجه موافق نبودند تن به خطر عبور از یک چنین منطقه پر بر فی بسیارند. اما هانیبال بدون توجه به این بی میلی به لشکریان دستور عبور از آلپ را داد. جنگجویان و فیلها، بالارفتن از ارتفاعات شروع کردند.

بالارفتن از کوه به خلاف آن چه که تصور می کردند زیاد دشوار نبود به طوریکه لشکریان هانیبال پس از پانزده روز راه پیمایی از ارتفاعات بالارفته و به آن سوی کوه رسیدند.

اما پایین رفتن از سلسله جبالی که بیش از دو هزار متر ارتفاع داشت کاری بود بس دشوار که ربطی به بالا آمدن از آن را نداشت وزن سنگین فیلها باعث می شد که آنها در میان برفها لیز بخورند و بسان یک گلوله برفی، غلطان تا پایین کوه چرخ زنان و معلق خوران به میان دره ها پرتاپ شوند. در پایان بیست روز راه پیمایی، وقتی قافله لشکریان سرانجام به زمین هموار رسید، بیش از هزار فیل و جنگ آور و تعدادی فیل که جان بدر برده بودند

زخمی شده بودند به دشت رسیدند.

هانیبال موفق شد در چندین محل شکست سخت به رومیان وارد آورد، لکن در موقع عبور از مرداب‌های «کلوزیوم» از نواحی اتروریا یک چشم او کور شد و سرانجام چون از کارتاز بدو کمکی نرسید و برادر وی موسوم به «آسدروبال» نیز که به کمک او می‌آمد از رومیان شکست خورده و مقتول گشت و نیز چون خبر یافت که رومیان به کارتاز حمله برده اند ناچار راه وطن پیش گرفت ولی در آفریقا هم از «سی پیوآفریکانوس» سردار رومی شکست خورد و بالاخره به آنتیوکوس کبیر پناه برد و او را به جنگ با روم برا بانگیخت.

سپس به «پروزباس» پادشاه «بی تی نیا» از نواحی آسیای صغیر پناهنده شد و چون خبر یافت که «پروزباس» در صد تسلیم او به رومیانست زهری را که پیوسته در نگین انگشتی خویش داشت به خورد.

بطوریکه در متن اشاره به جنگهای پونیک شد جهت مزید آگاهی خوانندگان دانشمند یادآوری می‌شود. با توجه به آنکه کارتاز ثروتمندترین و بزرگترین کشور تجارتی عالم شده روم بر سراسر ایتالیا حاکم گشته بود، برخورد دو کشور غیر قابل اجتناب بنظر می‌رسید. در ۲۶۰ قبل از میلاد یک سلسله جنگها میان دو طرف در گرفت که بنام جنگهای «پونیک» یا کارتازی معروف شد و بدین ترتیب سومین جنگهای پونیک به تحریک روم علیه کارتاز آغاز گشت از ۱۴۹ قبل از میلاد به طول انجامید. رومیان کارتاز را با خاک یکسان کردند. هانیبال در سال ۱۸۳ ق.م. درگذشت.